

20. oktober 2021

Leg er i fokus i Børnehuset Rørskov

Børnehuset Rørskov er som det første i Danmark blevet legecertificeret. Det betyder, at legen er den vigtigste tilgang til børnenes udvikling, og at børnene går på opdagelse i virkeligheden gennem legen.

Mange har måske den opfattelse, at børn leger dagen lang, når de er i institution. Men det er ikke altid tilfældet, eller også er det kontrolleret leg med en særlig målsætning. Mange institutioner har aktiviteter planlagt, så de er sikre på, at børnene lærer alt det, de nu skal, inden de forlader børnehaven og begynder i skole.

Men i Børnehuset Rørskov har de valgt en anden tilgang. Her er det legen, der er i fokus. Børnehuset har nemlig fået legecertificering, og hele personalet har fået undervisning af cand.psych. Suzanne Krogh i at bruge legen til udvikling for børnene.

- Børns leg er jo deres allervigtigste udviklingsrum. Det er der, hvor børnene kan få lov at eksperimentere med virkeligheden, gå på opdagelse i virkeligheden, prøve sig selv af, prøve roller og indtage forskellige positioner, fuldstændig naturligt, fordi det ligger naturligt til børnene at bevæge sig i legen. Det vil vi rigtig gerne give meget plads til, og derigennem arbejde pædagogisk med at observere børnenes leg og observere deres udviklingsrum, og på den måde kan vi få et meget mere "rent" blik for, hvor de er i deres udvikling, og hvor vi skal hjælpe dem hen, fortæller pædagogisk leder Sarah Kofoed Hvid.

Leg foregår på mange måder og i mange forskellige relationer. På billedet her er det en god klassisk leg med klodser og en brandstation.

Udvikling sker gennem leg

Når børnene får lov at bruge deres dage på leg, får de rig mulighed for at udvikle sig og blive gode til at være i fællesskabet og også kunne sidde stille og koncentrere sig eller modtage en besked. Men de udvikler også deres personlighed, og det er vigtigt.

- Vi er altid 100 procent mere optagede af barnets personlighedsdannelse end faktisk læring som farver, tæl til ti, en kat hedder en kat og sådan noget. Selvfølgelig skal børn også lære det, men det er noget vi integrerer i legen, når vi leger med de allermindste. Så siger vi: se, der var en traktor og den var grøn. Så det er i den daglige dialog, og vi får det ind i legen, når vi leger med børnene. Det er legebædagogik. Men vi er meget mere optagede af, hvordan børnene udvikler deres personlighed i legen. For det er det, der skal gøre dem til mennesker, så det er vores allerstørste opgave. Alt det andet kommer stille og roligt og helt naturligt, og selvfølgelig også sammen med forældrene derhjemme, fortæller Sarah Kofoed Hvid og tilføjer:

- Der er meget at sige om leg, men i bund og grund handler det om, at børnene får friheden til at gå på opdagelse i verden selv. Det vil vi gerne give dem her, give dem plads og ikke mindst tid til at fordybe sig og gå på opdagelse i verden, og det gør de gennem leg. Det med at fordybe sig er en af de allervigtigste kompetencer, de skal bruge videre hen i deres liv. Og det er en mangelvare, ligesom tid er en mangelvare for moderne børn, desværre.

Efter coronaen og det meget hjemmearbejde, fandt de voksne i Børnehuset Rørskov på at stille en gammel udtjent skærm og et tastatur til børnene. Det bliver der leget meget med.

Relationer i leg

For børnene i Børnehuset Rørskov er hverdagen struktureret med nogle rutiner, som giver tryghed. Det kan være formiddagsmad, frokost og eftermiddagsfrugt. Der er også en rutine, når de kommer om morgenen, hvor de lægger deres ting på plads og deres madkasse det rigtige sted og så vasker de hænder. Mellem rutinerne er der plads til leg. Ofte er de udendørs, og her kan legen få frit løb, mens de voksne observerer eller deltager i legen.

Det kan være, at børnene gerne vil lege politi og røvere på legepladsen. Her går de voksne ind og ser på, om nogle af børnene eksempelvis har brug for en lidt mere stillesiddende aktivitet. De kan i stedet tegne og klippe kørekort ud, så de stadig er en del af legens tema. Og de, der gerne vil

lege mere vildt, kan være røvere og politi.

En dreng havde taget en legetallerken med hen til frokostbordet, og Sarah Kofoed Hvid greb straks ideen med tallerkenen og spurgte, om de skulle lege, at de dækkede op til frokost med tallerknerne.

Noget af udviklingspotentialiet i relationer mellem børnene ligger i, at børnene lærer af hinanden ved at spejle sig i de andre børn. Og det er en af de ting, som de voksne kan bruge, når de ser på relationer og sætter to børn sammen i en leg.

- Hvis vi nu har en, der har meget tempo på, som vi gerne vil have bliver bedre til at regulere sig selv, så kan vi sætte det barn sammen med et andet barn, der er god til at regulere sig selv, og så kan de spejle sig i det. Eller det kan være et barn, der gerne vil kontrollere legene, så kan vi sætte det sammen med et andet barn, der er god til at sige fra og sige: "det gider jeg ikke være, jeg vil hellere være det her". Så kan de lære af hinanden. Vi kan sagtens som voksne prøve at lære børnene en hel masse, men når børn lærer børn noget, så virker det 100 gange mere effektivt, for de lytter til hinanden. Så vi vil gerne bruge børnene som rollemodeller for hinanden.

Leg er gratis terapi

Når børnene får tid til at fordybe sig i leg, får de også mere energi til at lære. Nogle kunne måske frygte, at hvis børnene bare får fri leg hele dagen, kan de blive helt umulige at have med at gøre, men det modsatte gør sig faktisk gældende.

- Det er den største misforståelse, at hvis børn bare får fred og ro hele dagen til at lege, så bliver de kropumulige og lærer aldrig at respektere de voksne og høre efter og tage mod beskeder, det er bare lige omvendt. Jo mere børnene har plads til at lege og tid til at lege, jo mere kan de overskue, hvad de voksne siger. Leg er terapitid for børn, ligesom søvn. Det er der, hvor børn får ro i deres nervesystem, hvor de får ro til at udvikle sig og fordybe sig, og så kan de bedre overskue alt det andet. Og når vi så, som hos os, har en tæt og autentisk voksenkontakt med børnene i legene, så er de meget mere motiverede for at lytte og deltage i voksenstyrede aktiviteter, fortæller Sarah Kofoed Hvid.

Frokosttid i vuggestuen er en rolig stund, hvor børnene spiser og slapper lidt af i hovedet.

Det modsatte gælder, hvis der hele tiden er program på for børnene, eller de får en iPad stukket i hånden eller bliver placeret foran fjernsynet eller skal til fodbold to gange om ugen og så skal de hjem og der skal laves aftensmad og så videre. Der er sikkert mange, der kan nikke genkendende

til, at mange dage bliver sådan. Men når børnene ikke får tid til at fordybe sig i leg, får deres hjerne heller ikke tid til at få ro på og bearbejde alt det, den har lært og oplevet.

- Vi kan få lov at lade barndommen være lidt i fred i stedet for hele tiden at forberede dem på alt muligt andet, der skal ske. Og så anerkende børnene for det, de er, i stedet for hele tiden at tænke på, hvad der skal ske lige om lidt med skole og alt det, de skal kunne. Ved at lade børnene få ro på i deres hverdag, og få et udviklingsrum og et gratis terapirum, som vi kalder det, så skaber vi mere motiverede børn, som også bliver gode til at sidde stille og høre efter, eller bliver mere koncentrerede i de voksenstyrede aktiviteter. siger Sarah Kofoed Hvid.

Hun glæder sig nu til at inddrage forældrene mere i, hvad legecertificeringen betyder. På grund af coronaen har det ikke været muligt indtil nu, og i stedet har det været medarbejderne i børnehuset, der har haft fokus på legen – sammen med børnene, naturligvis.

Foto: Frederikssund Kommune